

ภาคผนวก ก

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการอบรม
ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย
การจดแจ้งและลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. 2556

**ข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการอบรม ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย การ
จดแจ้งและลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. 2556**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 มาตรา 121 มาตรา 122 และมาตรา 124 แห่ง
พระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

ประธานศาลฎีกาออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการอบรม ระเบียบปฏิบัติ
ของที่ปรึกษากฎหมาย การจดแจ้งและลบชื่อออกจากบัญชี พ.ศ. 2556”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในกรณีที่มีระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งอื่นใดซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ปฏิบัติ
ตามข้อบังคับนี้

ข้อ 4 ในข้อบังคับนี้

“ศาลเยาวชนและครอบครัว” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง ศาลเยาวชน
และครอบครัวจังหวัด หรือแผนกคดีเยาวชนและครอบครัวในศาลจังหวัดซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย
ว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“ผู้รับผิดชอบราชการศาล” หมายความว่า อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง
ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัด หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลจังหวัดแผนกคดี
เยาวชนและครอบครัว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษากฎหมาย

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลเยาวชนและ
ครอบครัว หรือผู้อำนวยการสำนักงานประจำศาลเยาวชนและครอบครัว

“ที่ปรึกษากฎหมาย” หมายความว่า ทนายความซึ่งสอบผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่
กำหนดในข้อบังคับนี้ และได้รับการขึ้นทะเบียนให้เป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลเยาวชนและ
ครอบครัวกลาง

หมวด 1

คณะกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 5 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกำกับดูแลที่ปรึกษากฎหมาย” ประกอบด้วย

- (1) อธิบดี เป็นประธาน
- (2) รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลเยาวชนและครอบครัวกลางหนึ่งคนที่อธิบดีมอบหมาย
- (3) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมหนึ่งคน
- (4) ผู้แทนสภานายความหนึ่งคน
- (5) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสามคนประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเกี่ยวกับเด็กและเยาวชน ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยา และผู้เชี่ยวชาญด้านการสังคมสงเคราะห์ด้านละหนึ่งคน ซึ่งคัดเลือกและแต่งตั้งโดยอธิบดี
- (6) เลขาธิการศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นกรรมการและเลขานุการ
- (7) ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการประจำศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี

ข้อ 6 นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ 5 (5) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (4) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (5) ต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ 7 ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้อธิบดีแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ 5 (5) เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ข้อ 8 ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิดำรงตำแหน่งครบวาระแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อน

ข้อ 9 ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) กำหนดหลักสูตร วิธีการอบรมและทดสอบความรู้แก่ผู้ประสงค์จะเป็นที่ปรึกษา

กฎหมาย

(2) พิจารณาการเพิกถอนชื่อที่ปรึกษากฎหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 10 ในการประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุมการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

หมวด 2

การอบรมความรู้ที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 11 ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางประกาศรับสมัครและจัดอบรมความรู้แก่ผู้ที่จะเป็นที่ปรึกษากฎหมายในเวลาที่เหมาะสมและเหมาะสม

ข้อ 12 ผู้สมัครเข้ารับการอบรมต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(1) เป็นทนายความตามกฎหมายว่าด้วยทนายความ

(2) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(3) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(4) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในคดีที่คณะกรรมการเห็นว่า

นำมา

ซึ่งความเสื่อมเสียต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมาย

(5) ไม่เป็นผู้ถูกเพิกถอนชื่อจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมายตามข้อ 28 (2)

ข้อ 13 ให้ผู้ประสงค์จะสมัครเข้ารับการอบรมยื่นใบสมัครตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อผู้อำนวยการ

ข้อ 14 ให้ผู้อำนวยการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครเข้ารับการอบรม แล้วทำความเห็นเสนอต่อผู้รับผิดชอบราชการศาลเพื่อพิจารณาประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิเข้ารับการอบรม

ข้อ 15 การจัดอบรมแก่ผู้สมัครเข้ารับการอบรมให้เป็นไปตามหลักสูตรและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดโดยประกอบด้วยเนื้อหาวิชาดังต่อไปนี้

- (1) สิทธิเด็ก
- (2) วิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว
- (3) จิตวิทยา การสังคมสงเคราะห์ และการให้คำปรึกษา
- (4) การวิเคราะห์หาสาเหตุแห่งการกระทำความผิดของเด็กหรือเยาวชน
- (5) การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เยาวชนและครอบครัว
- (6) ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมายในศาลเยาวชนและครอบครัว
- (7) ความรู้อื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 16 ผู้มีสิทธิเข้ารับการอบรมตามข้อ 14 ต้องเข้ารับการอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาการอบรมทั้งหมด และผ่านการทดสอบความรู้ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ 17 ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางจัดทำทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย และแจ้งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลทราบ

หมวด 3

บัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 18 ให้อธิบดีออกบัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมายตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 19 ในกรณีที่ที่ปรึกษากฎหมายถูกเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมายตามความในหมวด 4 ส่วนที่ 2 ให้บัตรประจำตัวที่ปรึกษากฎหมายเป็นอันยกเลิกไป

หมวด 4 ระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย

ส่วนที่ 1

การปฏิบัติหน้าที่และการดำรงตน

ข้อ 20 ที่ปรึกษากฎหมายจะต้องรักษาไว้ซึ่งอุดมการณ์และมรรยาทแห่งวิชาชีพพนายความอย่างเคร่งครัด โดยไม่กระทำการใดๆ อันอาจนำมาซึ่งความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ มีความยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม อยู่ในกรอบของศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง ทั้งจะต้องวางตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาของบุคคลทั่วไป

ข้อ 21 ที่ปรึกษากฎหมายพึงเฝ้าหาความรู้ เพิ่มพูนทักษะในการทำงาน ติดตามการพัฒนาทางกฎหมายตลอดจนขนบวิชาชีพเพิ่มเติมทั้งในวิชาชีพของตนและความรู้รอบตัวอย่างสม่ำเสมอ

ข้อ 22 ที่ปรึกษากฎหมายพึงสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กหรือเยาวชนได้รับโอกาสเข้าสู่มาตรการพิเศษแทนการดำเนินคดีอาญาตามมาตรา 86 หรือมาตรา 90 และการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูก่อนมีคำพิพากษาตามมาตรา 132 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553

ข้อ 23 ที่ปรึกษากฎหมายจะต้องเก็บรักษาบรรดาข้อมูลหรือข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับคดีที่ตนได้รู้เห็นมาอันเนื่องจากการทำหน้าที่ไว้เป็นความลับ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากศาล หรือเป็นกรณีที่ต้องเปิดเผยตามที่กฎหมายกำหนด

ข้อ 24 ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งจะต้องไม่เรียกรับค่าตอบแทนหรือค่าใช้จ่ายใดๆ จากฝ่ายเด็กหรือเยาวชนในคดีที่ตนได้รับแต่งตั้ง

ข้อ 25 เมื่อเกิดการขัดแย้งกับฝ่ายเด็กหรือเยาวชนที่จะกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ ที่ปรึกษา กฎหมายควรถอนตัว การถอนตัวจากการเป็นที่ปรึกษาตามกฎหมายตามวรรคหนึ่งจะต้องบอกกล่าวล่วงหน้าตามสมควร เพื่อให้ศาลหรือฝ่ายเด็กหรือเยาวชนมีเวลาพอที่จะแต่งตั้งหรือหาที่ปรึกษา กฎหมายคนใหม่ แล้วแต่กรณี

ข้อ 26 ที่ปรึกษากฎหมายจะต้องมีความสุภาพเรียบร้อย สำรวมกิริยามารยาทและมีอัธยาศัย ห้ามนำให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใด ๆ

ข้อ 27 ที่ปรึกษากฎหมายจะต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ขึ้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ห้ามมิให้ประพฤตินเป็นคนเสเพล มีหนี้สินรุงรัง เสพของมึนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ เล่นการพนันเป็นอาชญา กระทำความผิดอาญา หรือกระทำการอื่นใดที่ความประพฤติหรือการกระทำ ดังกล่าวอาจทำให้เสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์แห่งการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ

ส่วนที่ 2

การเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 28 ให้คณะกรรมการพิจารณาเพิกถอนชื่อที่ปรึกษากฎหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

- (1) ขาดคุณสมบัติการเป็นทนายความ
- (2) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษากฎหมาย และเสียหายแก่เกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

วิชาชีพ

ข้อ 29 ในกรณีที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อ 28 (2) ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลตรวจสอบข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเสนอไปยังคณะกรรมการ และเพื่อประโยชน์แก่การทำความเข้าใจดังกล่าว ผู้รับผิดชอบราชการศาลอาจแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงทำหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงและทำความเข้าใจเบื้องต้นเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้

หากคณะกรรมการจะรับฟังข้อเท็จจริงใดที่เป็นผลร้ายแก่ที่ปรึกษากฎหมายจะต้องให้โอกาสที่ปรึกษาเกุหมายนั้นชี้แจงก่อน เมื่อคณะกรรมการเห็นว่าข้อเท็จจริงรับฟังได้ ให้คณะกรรมการเพิกถอนชื่อที่ปรึกษาเกุหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษาเกุหมายตามข้อ 28

หากคณะกรรมการเห็นว่าการไม่ปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติของที่ปรึกษาเกุหมายนั้นเป็นกรณีไม่ร้ายแรง คณะกรรมการอาจตักเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้

ข้อ 30 ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งเพิกถอนชื่อที่ปรึกษาเกุหมายออกจากทะเบียนที่ปรึกษาเกุหมาย ให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางเพิกถอนชื่อผู้นั้นออกจากทะเบียนที่ปรึกษาเกุหมายตามข้อ 17 และแจ้งคำสั่งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวทุกศาลทราบ

หมวด 5
ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง
ส่วนที่ 1
หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดแจ้ง

ข้อ 31 ที่ปรึกษากฎหมายซึ่งประสงค์จะขอรับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งในศาลเยาวชนและครอบครัวใด ให้ยื่นคำขอต่อผู้รับผิดชอบราชการศาลเยาวชนและครอบครัวนั้นตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ 32 ผู้ขอรับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นผู้มีความพร้อมที่จะอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้ง
- (2) ไม่เป็นผู้เคยถูกตัดเตือนเป็นลายลักษณ์อักษรตามข้อ 29 วรรคสาม เกินกว่าหนึ่งครั้ง

ภายในรอบบัญชีรับจัดแจ้งตามข้อ 35

ข้อ 33 เมื่อศาลเยาวชนและครอบครัวใดได้รับคำขอจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งตาม ข้อ 31 ให้ผู้อำนวยการศาลเยาวชนและครอบครัวนั้นตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และเอกสารหลักฐานของผู้ขอและเสนอต่อผู้รับผิดชอบราชการศาล หากผู้รับผิดชอบราชการศาลพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสม ให้จัดแจ้งชื่อที่ปรึกษากฎหมายนั้นในบัญชีรับจัดแจ้งและแจ้งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางทราบเพื่อบันทึกไว้ในทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ข้อ 34 ให้ผู้ได้รับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่ได้เฉพาะในศาลเยาวชนและครอบครัวที่รับจัดแจ้งเท่านั้น ผู้ขอรับจัดแจ้งอาจยื่นคำขอรับจัดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งต่อศาลเยาวชนและครอบครัวศาลใดศาลหนึ่ง หรือหลายศาลก็ได้ แต่ทั้งนี้ ศาลจะรับจัดแจ้งไม่เกินสามศาล

ส่วนที่ 2

การลบชื่อออกจากบัญชีรับจดแจ้ง

ข้อ 35 ให้บัญชีรับจดแจ้งที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งสิ้นสุดผลลงเมื่อครบห้าปีนับแต่วันจัดทำที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรับจดแจ้งตามวรรคหนึ่ง ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ที่ปรึกษากฎหมายต่อไปจนกว่าจะมีการจัดทำบัญชีรับจดแจ้งที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งขึ้นใหม่

ที่ปรึกษากฎหมายที่ประสงค์จะขอรับจดแจ้งเป็นที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งต่อไปให้ยื่นคำขอรับจดแจ้งตามข้อ 31

กรณีที่บัญชีรับจดแจ้งที่ปรึกษากฎหมายสิ้นสุดผลตามวรรคหนึ่ง ให้ที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งนั้นปฏิบัติหน้าที่ในคดีต่อไปจนคดีถึงที่สุด เว้นแต่ผู้รับผิดชอบราชการศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ข้อ 36 ให้ผู้รับผิดชอบราชการศาลลบชื่อที่ปรึกษากฎหมายที่ศาลแต่งตั้งออกจากบัญชีรับจดแจ้งเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงข้อหนึ่งข้อใดดังต่อไปนี้

- (1) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ 32
- (2) ถูกเพิกถอนชื่อออกจากทะเบียนที่ปรึกษากฎหมายตามข้อ 28
- (3) ศาลสั่งเพิกถอนที่ปรึกษากฎหมายตามมาตรา 125 แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2553 และผู้รับผิดชอบราชการศาลเห็นสมควรให้ลบชื่อออกจากบัญชีรับจดแจ้ง

เมื่อลบชื่อออกจากบัญชีรับจดแจ้ง ให้แจ้งให้ศาลเยาวชนและครอบครัวกลางทราบ เพื่อบันทึกไว้ในทะเบียนที่ปรึกษากฎหมาย

ประกาศ ณ วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556

ไพโรจน์ วายุภาพ

ประธานศาลฎีกา